

Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht, aflevering 12 2019, nummers 327 – 363 dinsdag 26 maart 2019

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl
Telefoon 088 361 1020
Citeertitels JnB 2019

De Jurisprudentienieuwsbrief bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes - elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel)rechtsgebied aangeboden. Door in onderstaande inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende

onderwerpen: (Door op het onderwerp te klikken komt u direct bij de uitspraken op het betreffende rechtsgebied.)

Algemeen bestuursrecht.....	3
Schadevergoedingsrecht.....	5
Handhaving	5
Omgevingsrecht	6
Wabo	6
8.40- en 8.42-AMvB's.....	9
Bouwbesluit	9

Disclaimer

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht is een uitgave van het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak (hierna: LBVr), team bestuursrecht. De nieuwsbrief is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Het LBVr kan de juistheid, volledigheid en actualiteit van de nieuwsbrief echter niet garanderen. Voor zover de nieuwsbrief links bevat naar websites, is het LBVr niet aansprakelijk voor de inhoud daarvan. De inhoud van de nieuwsbrief is uitsluitend bedoeld voor uw eigen gebruik. Ander gebruik, waaronder de commerciële exploitatie van de inhoud van de nieuwsbrief, is niet toegestaan. Er kunnen geen rechten aan de inhoud van de nieuwsbrief worden ontleend. Het gebruik dat wordt gemaakt van de inhoud van de nieuwsbrief komt voor eigen risico. Aansprakelijkheid voor schade, in welke vorm dan ook - direct en / of indirect - ontstaan door dan wel voortvloeiend uit gebruik van de inhoud van de nieuwsbrief, wordt door het LBVr afgewezen.

Natuurbescherming.....	10
Waterwet.....	11
Ambtenarenrecht.....	11
Ziekte en arbeidsongeschiktheid.....	12
Bijstand	12
Volksverzekeringen.....	14
Sociale zekerheid overig	15
Bestuursrecht overig	17
Belastingdienst-Toeslagen.....	17
Wegenverkeerswet	17
Wet arbeid vreemdelingen	19
Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag	19
Wet openbaarheid bestuur	19
Wet op de rechtsbijstand	20
Vreemdelingenrecht.....	21
Regulier.....	21
Asiel.....	22
Opvang	22
Richtlijnen en verordeningen	23
Procesrecht.....	29

Algemeen bestuursrecht

JnB2019, 327

ABRS, 20-03-2018, 201802496/2/A1

Awb

VERTROUWENSBEGINSEL. Conclusie staatsraad A-G over het vertrouwensbeginsel. Bij de beoordeling van een beroep op het algemene rechtsbeginsel dat gerechtvaardigd vertrouwen zo mogelijk moet worden gehonoreerd, worden op alle rechtsgebieden steeds de volgende stappen doorlopen:

- **de juridische kwalificatie van de uitlating/gedraging waarop de justitiabele zich beroept: komt die neer op een (toerekenbare schijn van een) toezegging?;**
- **was de uitlater/gedrager daartoe bevoegd of is diens schijn van bevoegdheid toerekenbaar aan de bevoegde persoon/instantie? en**
- **een afweging van belangen van de burger, derden en de gemeenschap, mede inhoudende de compensatie voor de verliezer.**

[ECLI:NL:RVS:2019:896](https://www.ecli.nl/rvs/2019/896)

Zie in dit verband ook het [nieuwsbericht](#) van de Raad van State van 20 maart 2019.

JnB2019, 328

ABRS, 20-03-2019, 201709697/1/A2

college van burgemeester en wethouders van Deurne.

Awb 6:6 aanhef en onder a, 7:10 lid 1 t/m 3 en 5

DWANGSOM EN BEROEP BIJ NIET TIJDIG BESLISSEN. I.c. heeft het college in zijn brief niet verzocht om een verzuim in het door [appellant] ingediende bezwaarschrift als bedoeld in artikel 6:6 en 7:10, tweede lid, van de Awb te herstellen. Dit betekent dat deze brief niet tot gevolg had dat de beslistermijn van artikel 7:10, eerste lid, van de Awb werd opgeschort.

Besluit waarbij het college een aanvraag van [appellant] om een tegemoetkoming in planschade heeft afgewezen. [...]

[appellant] betoogt voorts dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het college geen dwangsom wegens niet tijdig beslissen op het door hem gemaakte bezwaar heeft verbeurd. [...]

De rechtbank heeft overwogen dat de bezwaartermijn liep tot 1 februari 2016 en dat daarna op grond van artikel 7:10 van de Awb een beslistermijn van twaalf weken is gaan lopen, die zou zijn geëindigd op 25 april 2016. De rechtbank heeft geoordeeld dat het college met de brief van 29 maart 2016 [appellant] heeft verzocht een verzuim in het bezwaarschrift te herstellen. "Doordat het bezwaarschrift, nadat het als beroepschrift bij de rechtbank was ingediend, door de rechtbank naar verweerder is gezonden, was de digitale ondertekening van het bezwaarschrift, en daarmee ook de afgegeven machtiging, door verweerder niet te controleren. [...]"

In de brief van het college van 29 maart 2016 [...], is het volgende vermeld:

"In uw stukken hebben wij ook een machtiging aangetroffen van [...] b.v.. Het is echter alleen mogelijk om een natuurlijk persoon te machtigen om u te laten bijstaan. Weliswaar is in de machtiging aangegeven dat voormelde rechtspersoon wordt vertegenwoordigd door uzelf, maar dat brengt met zich mee dat uw eigen belangen worden behartigd door uzelf.

Wij verzoeken u om binnen twee weken na dagtekening van deze brief duidelijk aan te geven of u gebruik maakt van gemachtigde, zijnde een natuurlijk persoon, eventueel werkzaam bij een rechtspersoon, niet zijnde uzelf."

In de brief van 29 maart 2016 noch anderszins heeft het college zich op het standpunt gesteld eraan te twifelen dat [appellant] het bezwaar heeft gemaakt. Anders dan de rechtbank lijkt te hebben aangenomen, heeft het college zich in de bezwaarfase dus niet op het standpunt gesteld dat [appellant] het verzuim dat niet duidelijk was wie er bezwaar had gemaakt, moest herstellen. Het college heeft [appellant] met de brief van 29 maart 2016 dus niet verzocht om een verzuim in het door [appellant] ingediende bezwaarschrift als bedoeld in artikel 6:6 en 7:10, tweede lid, van de Awb te herstellen. Dit betekent dat de brief van het college niet tot gevolg had dat de beslistermijn van artikel 7:10, eerste lid, van de Awb werd opgeschort.

Overigens wijst de Afdeling erop dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat geen rechtsregel eraan in de weg staat dat een partij zich laat bijstaan of vertegenwoordigen door een rechtspersoon.

Vaststaat dat het college niet binnen de beslistermijn van artikel 7:10, eerste lid, van de Awb een besluit op het door [appellant] gemaakte bezwaar heeft genomen. Eveneens staat vast dat het college een dergelijk besluit niet heeft genomen binnen twee weken nadat [appellant] het college bij brief van 4 juli 2016 in gebreke heeft gesteld en evenmin binnen de daarop volgende periode van 42 dagen. Het voorgaande betekent dat het college de maximale dwangsom van € 1.260,00 heeft verbeurd.

Het betoog slaagt. [...]

[ECLI:NL:RVS:2019:869](https://ecli.nl/RVS:2019:869)

JnB2019, 329

ABRS, 20-03-2019, 201709762/1/R2

college van burgemeester en wethouders van Utrechtse Heuvelrug, verweerder.

Awb 1:2 lid 1

BELANGHEBBENDE. Vaststelling bestemmingplan. [Appellant] heeft geen rechtstreeks belang bij het door hem bestreden plandeel. Vaststaat dat [appellant] in het verleden eigenaar was van het perceel aan de [locatie] en dat hij thans geen gronden meer in eigendom heeft in of grenzend aan het plangebied. Weliswaar heeft [appellant] in de omgeving van het plangebied nog een perceel in eigendom, maar ter zitting heeft hij erkend dat hij geen feitelijke, ruimtelijke gevolgen ondervindt van het plandeel dat door hem wordt bestreden. Dat [appellant] zich ongelijk behandeld voelt door het optreden van het gemeentebestuur tegen bedrijfsactiviteiten van hem die in het verleden op het perceel plaatsvonden is onvoldoende om een objectief en actueel, eigen en persoonlijk belang bij het bestreden plandeel aan te nemen.

[ECLI:NL:RVS:2019:883](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadevergoedingsrecht

JnB2019, 330

CRvB, 14-03-2019 (publ. 21-03-2019), 16/5926 AW

korpschef van politie.

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden 6

REDELIJKE TERMIJN. Uit het arrest van het EHRM van 26 oktober 2000 30210/96, Kudla tegen Polen ([ECLI:NL:XX:2000:AD5181](#)) kan niet worden afgeleid dat het door de CRvB en de andere hoogste bestuursrechters toegepaste standaardtarief van € 500,- voor elke zes maanden dat de redelijke termijn is overschreden, met een afronding naar boven, niet in overeenstemming is met de rechtspraak van het EHRM. Er bestaat dan ook geen aanleiding in dit geval van dit door de rechtbank toegepaste standaardtarief af te wijken. Verwijzing naar de uitspraak van de CRvB van 6 april 2017 ([ECLI:NL:CRVB:2017:1314](#)).

[ECLI:NL:CRVB:2019:901](#)

JnB2019, 331

Rechtbank Den Haag, 07-12-2018 (publ. 15-03-2019), SGR 18/52 en SGR 18/55

college van burgemeester en wethouders van Den Haag, verweerder.

NADEELCOMPENSATIE. I.c. is het door eiser ingediende verzoek om schadevergoeding gebaseerd op rechtmatig overheidshandelen. Eisers beroep op nadeelcompensatie kan om die reden niet voortvloeien uit titel 8.4 van de Awb. Een beroep op nadeelcompensatie bij de bestuursrechter is alleen mogelijk indien de oorzaak van de schade zelf een voor beroep vatbaar besluit was. Er dient dan sprake te zijn van processuele connexiteit. Nu de door eiser genoemde schade bestaat uit het verschuldigde griffierecht voor de Wob-procedures die hij heeft gevoerd bij de rechtbank en de Raad van State, is de oorzaak van deze schade gelegen in eisers keuze om een procedure te starten. Er is derhalve niet voldaan aan het zogenoemde connexiteitsvereiste.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:16176](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB2019, 332

ABRS 20-03-2019, 201802435/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Venlo, appelllant.

HANDHAVING. Het college heeft zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat er in dit geval bijzondere omstandigheden aanwezig zijn om af te zien van handhavend optreden tegen het gebruik van een woning als burgerwoning in strijd met de bestemming "Agrarisch gebied".

[...] [Afwijzing] verzoek van de maatschap om handhavend op te treden tegen het gebruik als burgerwoning van de woning aan de [locatie A] [...]

[...] De maatschap exploiteert op het perceel [locatie B] [...] een pluimveehouderij.

[...] Het staat vast dat het gebruik van de woning als burgerwoning in strijd is met de bestemming "Agrarisch gebied", zodat het college bevoegd was daartegen handhavend op te treden.

[...] De rechtbank heeft terecht overwogen dat niet in geschil is dat er geen concreet zicht op legalisatie van de overtreding bestaat en dat enkel de vraag aan de orde is of handhavend optreden in dit geval zodanig onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat het college daarvan af behoorde te zien. Het college heeft bij zijn standpunt dat dat het geval is, ten onrechte volstaan met een weging van het belang van de maatschap bij het beëindigen van de overtreding. De omstandigheid dat de maatschap, die om handhaving heeft verzocht, niet in haar bedrijfsactiviteiten zou worden beperkt door het gebruik van de woning als burgerwoning, is op zichzelf geen bijzondere omstandigheid op grond waarvan het college kon afzien van handhavend optreden. Het standpunt van het college, dat de maatschap niet in haar bedrijfsactiviteiten wordt beperkt door het gebruik van de woning als burgerwoning, is bovendien onjuist.

[...] Ook kan het college zich niet zonder meer op het standpunt stellen dat het handhavingsverzoeken van de bewoners van de woning niet in behandeling zal nemen. Daarmee gaat het college eraan voorbij dat het gehouden is aan de bepalingen van de Awb over de behandeling van verzoeken van een belanghebbende om een besluit te nemen.

[...] Met de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat het belang van [partij], in verhouding tot het algemeen belang en het belang van de maatschap bij handhavend optreden, geen bijzondere omstandigheid oplevert op grond waarvan het college behoorde af te zien van handhavend optreden. [...]

[ECLI:NL:RVS:2019:894](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB2019, 333

MK ABRS, 20-03-2019, 201803201/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Dongeradeel.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a, 2.1 lid 1 aanhef en onder c, 2.12, 2.14, 2.22

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II: artikel 3

WABO. BEOOGD GEBRUIK. Bij de beoordeling of het beoogd gebruik in strijd zal zijn met het bestemmingsplan moet niet alleen naar de aanvraag worden gekeken maar ook naar andere feiten en omstandigheden. Het enkele feit dat het mogelijk is om het gebruik te wijzigen is onvoldoende.

VOORSCHRIFTEN. Artikel 2.22 Wabo staat eraan in de weg dat het college voorschriften kan verbinden aan de omgevingsvergunning over elementen die geen onderdeel uitmaken van de eisen die zijn gesteld aan een inpassingsplan.

[...] onder meer omgevingsvergunning verleend voor het handelen in strijd met het bestemmingsplan [...]. Aan de vergunning is een aantal voorschriften verbonden.

[...] Bij de toetsing of er sprake is van strijd met het bestemmingsplan dient niet slechts te worden gezien of het bouwwerk overeenkomstig de bestemming kan worden gebruikt, maar dient mede te worden beoordeeld of het bouwwerk ook met het oog op zodanig gebruik wordt opgericht. Dit houdt in dat geoordeeld moet worden dat een bouwwerk in strijd met de bestemming is indien redelijkerwijs valt aan te nemen dat het bouwwerk uitsluitend of mede zal worden gebruikt voor andere doeleinden dan die waarin de bestemming voorziet. Vergelijk de uitspraak van 6 juni 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:1829](#). Dit betekent dat niet alleen naar de aanvraag moet worden gekeken maar ook naar andere feiten en omstandigheden. Naar het oordeel van de Afdeling is de enkele verklaring van [appellante] ter zitting van de rechtbank in dit geval onvoldoende om aan te nemen dat redelijkerwijs valt aan te nemen dat het beoogd gebruik in strijd zal zijn met het bestemmingsplan. [...] Het enkele feit dat het mogelijk is om het gebruik te wijzigen is onvoldoende. [...]

[...] Gelet op artikel 2.22 van de Wabo, gelezen in verbinding met artikel 2.12 van de Wabo mag het college alleen voorschriften over het inpassingsplan aan de omgevingsvergunning verbinden indien deze nodig zijn om het doel te bereiken van het inpassingsplan zoals omschreven in bijlage 4. In die bijlage is niet alleen het doel gegeven van een inpassingsplan maar ook de eisen waaraan het moet voldoen. De omvang, leeftijd en dichtheid van de beplanting maken geen onderdeel uit van die eis. De rechtbank heeft niet onderkend dat nu die elementen geen onderdeel uitmaken van de eisen die zijn gesteld aan een inpassingsplan, artikel 2.22 van de Wabo eraan in de weg staat dat het college voorschriften daarover aan de omgevingsvergunning kan verbinden. Bovendien kan op basis van het opgestelde inpassingsplan worden bepaald wat de omvang en dichtheid van de beplanting is. Gelet op het hiervoor genoemde voorschrift 8 moet [appellante] de beplanting uitvoeren zoals dat is bepaald in het inpassingsplan. [...]

[ECLI:NL:RVS:2019:858](#)

JnB2019, 334

MK ABRS, 20-03-2019, 201708925/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Texel.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:3 lid 3, 4:20b lid 1, 4:20c lid 1

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a en c, 3.9
Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II: artikel 4, aanhef en eerste lid,

WABO. AANVRAAG OMGEVINGSVERGUNNING. De Afdeling zal vanaf nu oordelen dat een verzoek om omgevingsvergunning dat niet langs elektronische weg via het Omgevingsloket online of met gebruikmaking van het formulier als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van het Bor is gedaan, alleen dan een aanvraag als bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Awb is, als voor het bestuursorgaan meteen duidelijk is of kan zijn dat een aanvraag is gedaan. Het dient daarbij altijd te gaan om een zelfstandig stuk.

[...] In artikel 3.9, derde lid, van de Wabo is de regeling uit de Awb dat bij het niet tijdig beslissen op een aanvraag van rechtswege een vergunning is gegeven, van toepassing verklaard op omgevingsvergunningen die met de reguliere voorbereidingsprocedure tot stand komen. [...]

[...] Gelet op de betrokken belangen en de door de wetgever met de regeling beoogde rechtszekerheid is het belangrijk dat voor het bestuursorgaan meteen duidelijk is wanneer de regeling van toepassing is en waarop een van rechtswege gegeven omgevingsvergunning concreet betrekking heeft. Daarom moet duidelijk zijn wanneer een aanvraag wordt gedaan en voor welke concrete activiteiten omgevingsvergunning wordt aangevraagd. Die duidelijkheid is er onvoldoende wanneer in een brief aan een bestuursorgaan in algemene bewoordingen wordt gevraagd om een omgevingsvergunning te verlenen. Die duidelijkheid is er nog minder wanneer in correspondentie over andere besluiten, bijvoorbeeld over een opgelegde last onder dwangsom, wordt gesproken over een mogelijk te verlenen omgevingsvergunning. Het accepteren dat een omgevingsvergunning van rechtswege wordt gegeven bij een verzoek in dergelijke stukken, heeft het risico dat misbruik van de regeling wordt gemaakt door een verzoek om een omgevingsvergunning zodanig verhuld te doen dat het bestuursorgaan niet tijdig ontdekt dat een aanvraag is gedaan.

De gebruikelijke weg om een aanvraag om omgevingsvergunning in te dienen is langs elektronische weg als bedoeld in artikel 4.3, eerste lid, van het Bor via het Omgevingsloket online of met gebruikmaking van het formulier als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van het Bor. Een aanvraag kan ook worden gedaan op andere wijze.

De Afdeling zal vanaf nu oordelen dat een verzoek om omgevingsvergunning dat op andere wijze is gedaan, alleen dan een aanvraag als bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Awb is, als voor het bestuursorgaan meteen duidelijk is of kan zijn dat een aanvraag is gedaan. Het dient daarbij altijd te gaan om een zelfstandig stuk. Alleen bij een dergelijke evidente aanvraag kan dus een omgevingsvergunning van rechtswege zijn gegeven. Dit oordeel heeft geen gevolgen voor omgevingsvergunningen van rechtswege die reeds bekend zijn gemaakt met toepassing van artikel 4:20c van de Awb en waarbij de termijn om beroep in te stellen ongebruikt is verstreken. Evenmin heeft dit oordeel gevolgen voor een besluit, waartegen wel rechtsmiddelen zijn aangewend, en waarop een uitspraak is gevolgd die in rechte onaantastbaar is geworden. [...]

[ECLI:NL:RVS:2019:829](https://www.ecli.nl/rvs/2019/829)

Jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK ABRS, 20-03-2019, 201803201/1/A1 ([ECLI:NL:RVS:2019:858](#); zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wabo", JnB2019, 333);
- Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 20-03-2019, UTR 19/564 ([ECLI:NL:RBMNE:2019:1127](#));
- Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 19-03-2019 (publ. 20-03-2019), AWB 19/1107 e.v. ([ECLI:NL:RBGEL:2019:1185](#));
- Voorzieningenrechter Rechtbank Limburg, 15-03-2019, AWB/ROE 18/3143 e.v. ([ECLI:NL:RBLIM:2019:2400](#));
- Rechtbank Gelderland, 13-03-2019 (publ. 21-03-2019), AWB 18/5085 ([ECLI:NL:RBGEL:2019:1071](#));
- Rechtbank Oost-Brabant, 04-03-2019 (publ. 18-03-2019), SHE 18/977 en SHE 18/2668 ([ECLI:NL:RBOBR:2019:1231](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit

- ABRS, 20-03-2019, 201802540/1/A1 ([ECLI:NL:RVS:2019:891](#));
- ABRS, 20-03-2019, 201802938/1/A1 ([ECLI:NL:RVS:2019:895](#));

[Naar inhoudsopgave](#)

Bouwbesluit

JnB2019, 335

ABRS, 20-03-2019, 201801345/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Weesp.

Bouwbesluit 2012 1.1 lid 1, 2.85, 290

Woningwet 1b lid 2

BOUWBESLUIT. In dit geval gaat het om het gedeeltelijk vernieuwen, veranderen of vergroten van een bouwwerk en daarom zijn de in artikel 2.85 van het Bouwbesluit genoemde eisen van toepassing. Dat het pand ten tijde van het verzoek om handhaving reeds in gebruik was, leidt niet tot de conclusie daarom de eisen voor bestaande bouw in artikel 2.90 van het Bouwbesluit van toepassing zijn.

[Afwijzing] verzoek om handhaving van [wederpartij] met betrekking tot de herbouw van het Rijksmonument [locatie 1] [...].

[...] het geschil [...] beperkt [zich] tot de door [wederpartij] aan de orde gestelde vraag of de drie dakramen [...] voldoen aan de daarvoor geldende eisen ten aanzien van brandwerendheid.

[...] Het Bouwbesluit bevat geen definities van de begrippen nieuwbouw, bestaande bouw en verbouw. Het maakt wel onderscheid tussen de eisen voor brandwerendheid voor nieuwbouw, verbouw en bestaande bouw. Deze eisen staan in de paragrafen 2.10.1 voor

nieuwbouw, en 2.10.2 voor bestaande bouw. Artikel 2.85, dat gaat over verbouw, is geplaatst in de paragraaf over nieuwbouw. Voor verbouw is evenwel een eigen niveau van eisen bepaald. [...] in dit geval gaat [het] om het gedeeltelijk vernieuwen, veranderen of vergroten van een bouwwerk zoals bedoeld in artikel 2.85 van het Bouwbesluit. De rechtbank heeft dan ook terecht de in die bepaling genoemde eisen van toepassing geacht. De Afdeling ziet geen grond voor het oordeel dat de omstandigheid dat het pand ten tijde van het verzoek om handhaving reeds in gebruik was, tot de conclusie zou moeten leiden dat daarom de eisen voor bestaande bouw in artikel 2.90 van het Bouwbesluit van toepassing zijn. Met de verwijzing naar het rechtens verkregen niveau in artikel 2.85, is evenmin beoogd om die eisen van toepassing te verklaren. [...]

[ECLI:NL:RVS:2019:859](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB2019, 336

MK ABRS, 20-03-2019, 201803622/1/A3

college van gedeputeerde staten van Gelderland.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:1, 1:3, 8:115, 8:116, 10:25

Wet natuurbescherming (Wnb) 3.12, 3.13, 3.15, 3.20

Besluit natuurbescherming (Bnb) 3.1, 3.2

Regeling natuurbescherming (Rnb) 3.2

Omgevingsverordening Gelderland

NATUURBESCHERMING. SOORTEN. BESTUURSORGAAN. Het door de faunabeheereenheid uit te voeren beheer is onder de Wnb weliswaar uitgebreid, maar de positie en verantwoordelijkheden van de faunabeheereenheid zijn ongewijzigd gebleven. Gelet hierop moet ook onder de Wnb worden geoordeeld dat de faunabeheereenheid geen bestuursorgaan is als bedoeld in artikel 1:1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Awb.

BESLUIT. De goedkeuring van het faunabeheerplan is een rechtshandeling voor zover dat betrekking heeft op de landelijke en provinciale vrijstellingen voor schadebestrijding en de jacht. In zoverre is het goedkeuringsbesluit een besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb dat, anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, vatbaar is voor bezwaar en beroep.

[ECLI:NL:RVS:2019:875](#)

JnB2019, 337

Voorzieningenrechter ABRS, 14-03-2019, 201609698/2/R2

college van gedeputeerde staten van Gelderland.

Natuurbeschermingswet 1998 19ko

Regeling Programmatische Aanpak Stikstof 5 lid 2

NATUURBESCHERMING. PAS. De voorzieningenrechter ziet in artikel 5, tweede lid, van de Regeling PAS vooralsnog geen aanknopingspunt dat voor toenames

van stikstofdepositie tot 0,05 mol/ha/jr geen ontwikkelingsruimte toegedeeld hoeft te worden. In het licht van de uitspraak van 9 maart 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:795](#), betekent dit dat ook in de gevallen waarin een vergunning is verleend voor een activiteit die leidt tot een toename van depositie van maximaal 0,05 mol/ha/jr op een hexagoon waarvoor meer dan 60% van de ontwikkelingsruimte in segment 2 is toegedeeld, aanleiding bestaat voor het treffen van een voorlopige voorziening als de vergunde activiteit nog niet of niet volledig is gerealiseerd.

[ECLI:NL:RVS:2019:832](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

Jurisprudentie Waterwet:

- MK ABRS, 20-03-2019, 201801071/1/A1 ([ECLI:NL:RVS:2019:887](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ambtenarenrecht

JnB2019, 338

MK CRvB, 14-03-2019 (publ. 21-03-2019), 18/4625 AW, 18/4957 AW, 18/6177 AW

bestuur van de rechtbank Gelderland.

ARAR 81 lid 1 aanhef en onder I, 81 lid 3

AMBTENARENRECHT. PLICHTSVERZUIM. De verweten gedragingen moeten in dit geval in de sleutel worden gezet van gebreken in het functioneren van betrokkene. Niet is gebleken dat betrokkene de intentie had om het primaire proces te stagneren door niet tijdig (aangepaste) concepten aan te leveren en niet te communiceren over de voortgang van de zaken. Met de adviescommissie en de rechtbank is de Raad van oordeel dat onder deze omstandigheden niet kan worden gesproken van verwijtbare tekortkomingen die plichtsverzuim opleveren. Vergelijk de uitspraak van 10 januari 2019, [ECLI:NL:CRVB:2019:170](#). Dat aan betrokkene eerder een schriftelijke berisping is opgelegd, leidt niet tot een ander oordeel over de kwalificatie van de gedragingen van betrokkene die in deze procedure ter discussie staan. Het bestuur was daarom niet bevoegd tot het opleggen van een disciplinaire straf.

Betrokkene heeft in het incidenteel hoger beroep aangevoerd dat de rechtbank ten onrechte heeft vastgesteld dat zij niet heeft betwist dat op 19 mei 2017 negen dossiers in haar kast zijn aangetroffen waarvan de vonnistermijnen waren verstreken en dat zij daarover geheel niet heeft gecommuniceerd met haar leidinggevende. Dit betoog slaagt.

[ECLI:NL:CRVB:2019:859](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB2019, 339

MK CRvB, 06-03-2019 (publ. 18-03-2019), 16/5653 WIA

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet WIA

ARBEIDSONGESCHIKTHEID. MAATMAN. MEDISCHE AFZAKKER. De voorhanden gegevens uit 2007 en latere jaren over haar klachten, revalidatietraject en verdere behandelingen geven geen enkele indicatie voor het standpunt dat de wijziging in arbeidsuren van appellante in 2008 en 2009 op medische instigatie tot stand is gekomen, zodat er geen aanleiding is de vastgestelde maatman onjuist te achten. Dat de later vastgestelde ziekte van Bechterew een mogelijke verklaring is voor haar klachten in 2008, zoals appellante stelt, leidt, wat daar ook van zij, niet tot een ander oordeel, aangezien dat er niet aan afdoet dat zij niet aan het genoemde criterium voor het aannemen van een medische afzaker voldoet. Het Uvw is dan ook terecht uitgegaan van een maatmanomvang van 24 uur per week, zijnde de omvang van het dienstverband laatstelijk voor het intreden van de arbeidsongeschiktheid.

Appellante wordt evenmin gevolgd in haar standpunt dat de verzekeringsartsen bij de herbeoordeling ten onrechte geen urenbeperking hebben aangenomen. Aangevallen uitspraak bevestigd.

[ECLI:NL:CRVB:2019:815](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB2019, 340

CRvB, 26-02-2019 (publ. 18-03-2019), 17/7803 PW-PV

college van burgemeester en wethouders van Delft.

PW 9 lid 5

PARTICIPATIEWET. ARBEIDSVERPLICHTINGEN. Uit artikel 9, lid 5, van de PW volgt dat de arbeidsverplichtingen als bedoeld in artikel 9, aanhef en onder a tot en met c van de PW niet van toepassing zijn op de betrokkene die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt is als bedoeld in artikel 4 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen. Uit het rapport van Salude blijkt dat de verzekeringsarts appellante duurzaam blijvend uiterst beperkt belastbaar acht. Vervolgens komt de arbeidsdeskundige tot de slotsom dat de afstand tot de arbeidsmarkt (duurzaam) niet te overbruggen is. Daarmee is gegeven dat appellante op arbeidskundige gronden volledig en duurzaam arbeidsongeschikt

is en ontvalt de grondslag aan het bestreden besluit. De rechtbank en het college hebben dit niet onderkend.

[ECLI:NL:CRVB:2019:825](https://ecli.nl/crvb/2019/825)

JnB2019, 341

CRvB, 05-03-2019 (publ. 18-03-2019), 18/3174 PW

college van burgemeester en wethouders van Utrecht.

PW 31 lid 2 aanhef en onder f

PARTICIPATIEWET. BIJZONDERE BIJSTAND. WOONKOSTENTOESLAG. Uit de tekst van artikel 31, tweede lid, aanhef en onder f, van de PW volgt dat de onderhavige voorlopige belastingteruggave niet valt onder de hierin neergelegde uitzondering en dat deze daarom behoort tot de voor bijstandsverlening in aanmerking te nemen middelen.

Raad: In geschil is uitsluitend de vraag of het college bij de berekening van de bijzondere bijstand de voorlopige belastingteruggave terecht niet op de in aanmerking te nemen woonlasten, maar op de totale woonkostentoeslag in mindering heeft gebracht.

Uit de tekst van artikel 31, tweede lid, aanhef en onder f, van de PW volgt dat de onderhavige voorlopige belastingteruggave niet valt onder de hierin neergelegde uitzondering en dat deze daarom behoort tot de voor bijstandsverlening in aanmerking te nemen middelen.

Vergelijk de uitspraak van 15 juli 2014 ([ECLI:NL:CRVB:2014:2384](https://ecli.nl/crvb/2014/2384)), die na de invoering van de PW onverkort van toepassing is. Zoals de Raad in die uitspraak heeft overwogen, moet de voorlopige teruggave inkomstenbelasting op grond van artikel 32, eerste lid, van de Wet werk en bijstand als inkomen worden aangemerkt en moet dat inkomen worden toegerekend aan de periode waarop deze teruggave betrekking heeft. Dit betekent dat bij de berekening van de bijzondere bijstand de voorlopige belastingteruggave niet op de in aanmerking te nemen woonlasten, maar op de totale woonkostentoeslag in mindering moet worden gebracht. Een vergelijking met de huurtoeslag gaat niet op, omdat aard en doel van de voorlopige teruggave en de huurtoeslag verschillend zijn. Een voorlopige teruggave vindt immers plaats omdat de eigen woning fiscaal wordt beschouwd als een bron van, positieve of negatieve, inkomsten uit vermogen, terwijl het toekennen van huurtoeslag moet worden gezien als een bijdrage in de huurkosten van een woning.

[ECLI:NL:CRVB:2019:743](https://ecli.nl/crvb/2019/743)

JnB2019, 342

MK CRvB, 05-03-2019 (publ. 18-03-2019), 18/2127 PW

college van burgemeester en wethouders van Eindhoven.

EVRM 6

PW 5 aanhef en onder e, 15 lid 1

Regeling subsidiëring medische haalbaarheidsonderzoeken in letselschadezaken (Regeling) 2 lid 1, 3 lid 1

PARTICIPATIEWET. BIJZONDERE BIJSTAND VOOR MEDISCH HAALBAARHEIDSONDERZOEK (MHO). VOORLIGGENDE VOORZIENING. ART. 6 EVRM. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat de Regeling voor de kosten

van een MHO een voorliggende voorziening als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de PW is. De rechtbank heeft echter ten onrechte getoetst of de kosten van het MHO voor zover deze meer bedragen dan € 200,- moeten worden beschouwd als uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan als bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de PW. Appellant heeft gesteld, noch aannemelijk gemaakt dat in deze procedure, die betrekking heeft op de aanvraag van bijzondere bijstand, wapenongelijkheid in de zin van artikel 6 van het EVRM aanwezig is. Voor zover hij heeft bedoeld te betogen dat wapenongelijkheid dreigt in een aanhangig te maken civiele procedure treft dat betoog geen doel. Het MHO dient slechts om de kans op succes in die procedure in te schatten. Eventuele wapenongelijkheid zal hij in het kader van die procedure aan de orde kunnen stellen.

[ECLI:NL:CRVB:2019:837](https://ecli.nl/crvb/2019/837)

JnB2019, 343

MK CRvB, 05-03-2019 (publ. 18-03-2019), 17/6410 PW

dagelijks bestuur van het Intergemeentelijk Sociale Dienst Bollenstreek.

PW 58 lid 2 onder f ten eerste

PARTICIPATIEWET. ERFDEEL UIT NALATENSCHAP. Aangezien bij de afwikkeling van de nalatenschap rekening is gehouden met de door appellante gestelde schuld en de aanspraak op het erfdeel is ontstaan vóór de aanvang van de bijstand, kan, anders dan appellante kennelijk meent, die schuld niet worden aangemerkt als een bij de aanvang van de bijstand aanwezig (negatief) bestanddeel van het vermogen. Gelet hierop heeft het dagelijks bestuur bij het vaststelling van het vermogen van appellante, teruggerekend naar het moment van aanvang van de bijstand, terecht de door appellante gestelde schuld niet meegenomen.

[ECLI:NL:CRVB:2019:856](https://ecli.nl/crvb/2019/856)

[Naar inhoudsopgave](#)

Volksverzekeringen

JnB2019, 344

MK CRvB, 07-03-2019 (publ. 19-03-2019), 17/7384 AOW

Raad van bestuur van de SvB, appellant.

AOW 1 lid 3 aanhef en onder b

AOW. HERZIENING OUDERDOMSPENSIOEN. DUURZAAM GESCEIDEN LEVEN.

Voldoende aannemelijk is dat sprake is van een gewilde verbreking van de echtelijke samenleving die als bestendig is bedoeld. Geoordeeld wordt dat gelet op de zeer bijzondere omstandigheden van dit geval sprake is van duurzaam gescheiden leven als bedoeld in de AOW.

Herziening ouderdomspensioen van betrokkene naar de norm voor een gehuwde, omdat geen sprake is van duurzaam gescheiden leven.

Raad: Voldoende aannemelijk is dat sprake is van een gewilde verbreking van de echtelijke samenleving die als bestendig is bedoeld. Geoordeeld wordt dat gelet op de zeer bijzondere omstandigheden van dit geval sprake is van duurzaam gescheiden leven als bedoeld in de AOW.

Uit de stukken en het verhandelde ter zitting blijkt dat betrokkene en haar echtgenoot na de scheiding van tafel en bed in 1985 ieder een eigen leven is gaan leiden, als ware hij niet met de ander gehuwd. Zij hadden geen sleutel meer van elkaars woning en gingen niet meer samen op vakantie. Het enige contact dat betrokkene met haar echtgenoot had was in verband met de kinderen en het bezit van het gezamenlijke vakantiehuisje. Van een boedelscheiding is het nooit gekomen. Betrokkene heeft haar echtgenoot om een echtscheiding gevraagd, maar haar echtgenoot wilde daaraan niet meewerken wegens de hoge kosten van de procedure. Daarna heeft betrokkene het zo gelaten. Het vakantiehuisje is daarom gezamenlijk bezit gebleven. Hierover hebben betrokkene en haar echtgenoot nooit duidelijke afspraken gemaakt. Betrokkene heeft in de periode van 2009 tot 2015 in het geheel geen contact gehad met haar echtgenoot. In 2015 werd duidelijk dat de echtgenoot zichzelf en zijn woning ernstig verwaarloosde. Zijn geestelijke gezondheid is toen snel verslechterd en om die reden is de zwager van betrokkene als mantelzorger bij de echtgenoot betrokken geraakt. Vanaf die tijd is er weer contact ontstaan tussen betrokkene en haar echtgenoot, in die zin dat betrokkene twee maal per week met hem eet in het bijzijn van de mantelzorger. Betrokkene is deze rol gaan vervullen uit plichtsbesef jegens haar kinderen om zo verdere verslechtering van de gezondheidstoestand van haar echtgenoot tegen te gaan. Voor zover betrokkene al contact heeft met haar echtgenoot, speelt de mantelzorger daarin een grote rol. Op basis van het geheel van de feiten en omstandigheden acht de Raad aannemelijk dat in de periode van 1985 tot 2015 sprake is geweest van een situatie van duurzaam gescheiden leven. De enkele financiële band die nog tussen betrokkene en haar echtgenoot bestond werd min of meer noodgedwongen voortgezet, omdat de echtgenoot weigerde mee te werken aan een echtscheiding. Het enige dat sindsdien tussen betrokkene en de echtgenoot is veranderd is de zorg die betrokkene voor haar echtgenoot op zich heeft genomen om verdere ontluistering te voorkomen. De Raad acht dit onvoldoende om te kunnen oordelen dat de situatie tussen betrokkene en haar echtgenoot sindsdien zo wezenlijk is veranderd dat niet langer sprake is van duurzaam gescheiden leven. Om die reden wordt geoordeeld dat op 1 maart 2017 sprake was van duurzaam gescheiden leven van betrokkene en haar echtgenoot als bedoeld in artikel 1, derde lid, aanhef en onder b, van de AOW. Dit betekent dat betrokkene vanaf die datum recht heeft op voortzetting van haar ongehuwdenpensioen.

[ECLI:NL:CRVB:2019:877](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB2019, 345

Rechtbank Gelderland, 06-03-2019 (publ. 21-03-2019), 18/5425

directie van FMMU Advies B.V., te Utrecht, verweerder.

VERVOERSVOORZIENING. HOOG PERSOONLIJK KILOMETER BUDGET (HOOG PKB). Verweerder heeft zich niet in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat niet is gebleken dat eiseres op grond van objectieve medische redenen niet in staat is om met begeleiding met de trein te reizen. De aanvraag om een hoog pkb heeft verweerder op deze grond dan ook niet kunnen afwijzen.

Bij besluit van 11 juni 2018 heeft verweerder de aanvraag van eiseres om een hoog persoonlijk kilometer budget (hoog pkb) afgewezen.

Rechtbank: In geschil is of eiseres door persoonsgebonden medische beperkingen van chronische aard medisch gezien niet in staat is om met de trein te reizen, ook niet met behulp van een duwrolstoel en met begeleiding. Uit de door eiseres in beroep ingebrachte verklaring van 10 februari 2019 van onafhankelijke specialist ouderengeneeskunde J.R. van Baalen leidt de rechtbank af dat eiseres verminderd in staat is om prikkels te verwerken en dat zij snel overprikkeld raakt. Ook uit de aanwezige medische informatie van de behandelend sector blijkt dat eiseres overgevoelig is voor prikkels. De rechtbank is met Van Baalen van oordeel dat reizen met de trein gepaard gaat met veel prikkels. Bij een treinreis moet eiseres onder meer meerdere keren overstappen van vervoersmiddel, komt zij in aanraking met meerdere personen die assistentie verlenen en bevindt zij zich per definitie in een niet vertrouwde en veelal drukke en lawaaiëring omgeving op de stations en perrons. Dit vraagt een adequate prikkelverwerking en daartoe is eiseres volgens Van Baalen niet in staat door haar overgevoeligheid. De rechtbank volgt niet het argument van verweerder dat die prikkels opgevangen kunnen worden door de begeleider van eiseres. S.D. Moekoet, arts/medisch adviseur van verweerder, heeft dat in zijn reactie van 25 februari 2019 niet onderbouwd. De argumentatie van Moekoet dat als eiseres met een vertrouweling als begeleider reist, er zijns inziens geen sprake is van overprikkeling van eiseres, acht de rechtbank, wat daar verder ook van zij, niet relevant. Het relevante criterium voor een hoog pkb is of iemand in staat is om met een begeleider met de trein te reizen én niet of iemand met een vertrouwde begeleider met de trein kan reizen. Moekoet gaat naar het oordeel van de rechtbank dus uit van een strenger criterium dan in het beleid van verweerder is neergelegd. Verweerder mag dit criterium niet aanscherpen.

Dit betekent dat verweerder zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat niet is gebleken dat eiseres op grond van objectieve medische redenen niet in staat is om met begeleiding met de trein te reizen. De aanvraag om een hoog pkb heeft verweerder op deze grond dan ook niet kunnen afwijzen. Het beroep is dus gegrond en de rechtbank vernietigt het bestreden besluit.

De rechtbank ziet aanleiding zelf in de zaak te voorzien, omdat nader onderzoek geen toegevoegde waarde heeft. De onafhankelijke verklaring van Van Baalen is helder en eenduidig. Op basis daarvan staat naar het oordeel van de rechtbank voldoende vast dat eiseres door haar overgevoeligheid voor prikkels niet in staat om een treinreis te maken, ook niet met begeleiding. Het primaire besluit waarbij de aanvraag van eiseres om een hoog pkb is afgewezen, zal worden herroepen. De rechtbank bepaalt dat eiseres recht heeft op een hoog pkb en gelast verweerder hier uitvoering aan te geven.

[ECLI:NL:RBGEL:2019:1025](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Belastingdienst-Toeslagen

JnB2019, 346

Rechtbank Den Haag, 26-02-2019 (publ. 10-03-2019), SGR 18/5824, e.v.

Belastingdienst/Toeslagen, verweerder.

Wet op de huurtoeslag 1 aanhef en onder c onderdeel 1

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN. HUURTOESLAG. Huurtoeslag voor daklozen in een zelfstandige woonruimte ten onrechte afgewezen. Gemengde overeenkomst van huur en zorgverlening. De rechtbank hanteert bij de beoordeling van de onderhavige overeenkomst, meer in het bijzonder of sprake is van "naar zijn aard slechts van korte duur", als uitgangspunt dat die kwalificatie een uitzonderingsbepaling betreft die zeer restrictief moet worden opgevat. Mede gelet op de feitelijke gang van zaken ziet de rechtbank bij toepassing van het Haviltex-criterium grond voor het oordeel dat niet aannemelijk is dat partijen bij het aangaan van de onderhavige gemengde overeenkomst voor ogen hebben gehad dat de daarin begrepen huurovereenkomst "slechts een korte duur" zou betreffen.

[ECLI:NL:RBDHA:2019:2049](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wegenverkeerswet

JnB2019, 347

MK ABRS, 20-03-2019, 201802859/1/A2

Directie van de Dienst Wegverkeer (hierna: de RDW).

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 4:84, 8:60, 8:63

Wegenverkeerswet 1994 87 lid 2 aanhef en onder f, 87a lid 2 aanhef en onder c

Regeling erkenning en keuringsbevoegdheid APK 31 lid 5, 36

Toezihtbeleidsbrief Erkenninghouders RDW 2017

WEGENVERKEERSWET 1994. OVERTREDING. Nu de verklaring van de steekproefcontroleur afwijkt van de verklaring van de keurmeester, mocht de voorzieningenrechter niet enkel op basis van de verklaring van de steekproefcontroleur tot het oordeel komen dat een overtreding in categorie IV heeft plaatsgevonden.

EVENREDIGHEID. Intrekking erkenning APK-keuringsplaats voor onbepaalde tijd onevenredig, intrekking keuringsbevoegdheid voor zes maanden evenredig.

[...] [Intrekking van] erkenning [...] voor onbepaalde tijd en [intrekking van] verleende keuringsbevoegdheid [...] voor de duur van zes maanden.

[...] Aan de besluiten [...] heeft de RDW ten grondslag gelegd dat als gevolg van de bedreigende situatie die is ontstaan door het intimiderend gedrag van [appellant sub 2] [...] onvoldoende medewerking aan de steekproefherkeuring van een voertuig is verleend.

[...] Overtreding [...] Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling [...] volgt dat in beginsel van de juistheid van een verklaring van een steekproefcontroleur mag worden uitgegaan en aan de inhoud van een dergelijke verklaring een sterke bewijskracht toekomt. Een steekproefcontroleur heeft geen enkel belang bij een valse verklaring.

[...] De voorzieningenrechter heeft terecht overwogen dat de verklaring van de steekproefcontroleur en de verklaring van de keurmeester in zoverre met elkaar overeenstemmen, dat zij beiden te kennen hebben gegeven dat de keurmeester met stemverheffing daarbij nadrukkelijk gesticulerend heeft gepraat, met een mes in zijn hand, terwijl zij dicht bij elkaar stonden. Nu echter de verklaring van de steekproefcontroleur wat de aanleiding van het incident en de context waarin dit plaatsvond betreft, afwijkt van de verklaring van de keurmeester, mocht de voorzieningenrechter niet enkel op basis van de verklaring van de steekproefcontroleur tot het oordeel komen dat een overtreding in categorie IV heeft plaatsgevonden. De voorzieningenrechter had, voor de vaststelling van de voor de beoordeling relevante feiten, ook de door [appellant sub 2] en [appellante sub 1] in bezwaar overgelegde schriftelijke verklaringen bij de beoordeling moeten betrekken en deze getuigen zo nodig moeten horen.

Evenredigheid [...] Gelet op artikel 4:84 van de Awb dient de RDW te beoordelen of de gevolgen van de opgelegde sancties wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot het doel van de sancties.

[...] de voorzieningenrechter [heeft] terecht geoordeeld dat de gevolgen van de opgelegde sanctie aan [appellant sub 2], de intrekking van de aan hem verleende keuringsbevoegdheid voor de periode van zes maanden, evenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. [...]

De voorzieningenrechter heeft evenwel ten onrechte geoordeeld dat ook de aan [appellante sub 1] opgelegde sanctie evenredig is. Weliswaar staat vast dat de steekproefcontroleur zich bedreigd voelde door de handelingen van de keurmeester, maar, gelet op de verklaringen van de getuigen, dat [appellant sub 2] niet bedreigend of intimiderend op hen is overgekomen, is niet aannemelijk geworden dat de sfeer zo bedreigend was als in het verslag van de steekproefcontroleur is beschreven. [appellante sub 1] en [appellant sub 2] voeren terecht aan dat het niet-verlenen van medewerking aan de steekproef in de gegeven omstandigheden niet zodanig ernstig was, dat dit intrekking voor onbepaalde tijd van de aan [appellante sub 1] verleende erkenning voor het uitvoeren van periodieke keuringen rechtvaardigt. Het had in de rede gelegen om ook de aan [appellante sub 1] opgelegde sanctie voor de duur van zes maanden op te leggen. [...]

[ECLI:NL:RVS:2019:885](https://www.ecli.nl/rvs/2019/885)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet arbeid vreemdelingen

JnB2019, 348

MK ABRS, 20-03-2019, 201804120/1/V6

Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Wet arbeid vreemdelingen (Wav) 2 lid 1

WET ARBEID VREEMDELINGEN. Boete. Dienstverrichting. Er bestaat twijfel over het antwoord op de vraag of de vreemdelingen onder toezicht en leiding van [appellante] werkzaam waren, en daarmee of de dienstverrichting door [bedrijf] aan [appellante] voldoet aan alle in het arrest Vicoplus geformuleerde criteria. De staatssecretaris is er niet in geslaagd voldoende bewijs te leveren van de gestelde overtreding. Dat betekent dat aan [appellante] het voordeel van de twijfel moet worden gegund en dat de boete ten onrechte is opgelegd.

[ECLI:NL:RVS:2019:882](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag

JnB2019, 349

MK ABRS, 20-03-2019, 201803560/1/A3

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 5:43

Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (Wmm) 18b lid 2

WET MINIMUMLOON EN MINIMUMVAKANTIEBIJSLAG. Boete. Het ne bis in idem-beginsel, zoals vastgelegd in artikel 5:43 van de Awb, verzet zich niet tegen het opleggen van een boete. In het besluit van 25 februari 2016 heeft de minister een boete aan [appellante] als één van de voormalige vennoten van de vof opgelegd, omdat de vof niet aan de vordering om bescheiden over te leggen van 15 september 2015 had voldaan. De minister heeft het besluit van 25 februari 2016 bij besluit van 31 augustus 2016 herroepen en de boete ingetrokken. Later heeft de minister het besluit van 28 februari 2017 genomen, waarin hij een boete aan [appellante] heeft opgelegd omdat zij zelf niet aan de vordering om bescheiden over te leggen van 15 september 2015 heeft voldaan. Onder deze omstandigheden was er toen geen sprake van een wegens dezelfde overtreding eerder opgelegde bestuurlijke boete.

[ECLI:NL:RVS:2019:874](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet openbaarheid bestuur

JnB2019, 350

MK ABRS, 20-03-2019, 201800258/1/A3

minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 1 aanhef en onder a, 3

WET OPENBAARHEID VAN BESTUUR. SMS/WHATSAPP. Een sms- of WhatsApp-bericht is ander materiaal dat gegevens bevat en moet derhalve als document in de zin van artikel 1, onder a, van de Wob worden aangemerkt.

Zowel sms- en WhatsApp-berichten die staan op telefoons van bestuurders of ambtenaren met abonnement op naam van het bestuursorgaan (werktelefoons) als sms- en WhatsApp-berichten die staan op privételefoons van bestuurders of ambtenaren vallen onder de term "berusten onder" in de zin van de Wob, wanneer de inhoud van de berichten een bestuurlijke aangelegenheid betreft.

DEELBESLUITEN. In de Wob, en meer specifiek artikel 3, staat niet dat het niet is toegestaan om via afzonderlijke besluiten op een Wob-verzoek te beslissen. Bovendien is de mogelijkheid van gefaseerde besluitvorming nadrukkelijk onder ogen gezien in de geschiedenis van de totstandkoming van de wijziging van de Algemene wet bestuursrecht, de Wob en enige andere wetten in verband met de inwerkingtreding van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen.

[ECLI:NL:RVS:2019:899](https://ecli.nl/RVS:2019:899)

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) uitgebracht: "Sms'jes en WhatsApp-berichten op zakelijke én privételefoons zijn te 'wobben'".

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet op de rechtsbijstand

JnB2019, 351

MK ABRS, 20-03-2019, 201805635/1/A2

bestuur van de raad voor rechtsbijstand (hierna: de raad).

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:3

Wet op de rechtsbijstand (Wrb) 37 lid 1

Reglement Piket van 4 april 2017, Stcrt 22380

WET OP DE RECHTSBIJSTAND. In dit geval is bezwaar gemaakt tegen een e-mail over het piketrooster. De wijziging van een piketrooster en de vaststelling daarvan moeten als een besluit worden aangemerkt. Het e-mailbericht is de motivering van het piketrooster. Het bezwaar moet worden geacht te zijn gericht tegen het gepubliceerde rooster. Het bezwaar is ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard.

[...] Bij e-mail van 2 juni 2017 heeft de raad medegedeeld dat het door de beperkte beschikbaarheid voor [appellant A] en [appellant C] niet mogelijk is om piketdiensten te ontvangen en dat [appellant B] met een iets hogere beschikbaarheid een reservedienst heeft gekregen voor het strafpiket regio Schiphol.

[...] de raad [heeft] het door [appellant] daartegen gemaakte bezwaar niet-ontvankelijk verklaard.

[...] In haar uitspraak van 12 augustus 2015 [[ECLI:NL:RVS:2015:2086](#); red: lees kennelijk: [ECLI:NL:RVS:2015:2586](#)] heeft de Afdeling een inhoudelijk oordeel gegeven over de vraag of een wijziging in het eerder vastgestelde piketrooster rechtmatig is. In die zaak is over de mededeling dat twee diensten zijn vervallen geoordeeld dat die mededeling een wijziging in de rechtspositie van de betrokken advocaat brengt, in die zin dat het recht om de betreffende diensten te mogen doen teniet wordt gedaan. Om die reden is de wijziging van het piketrooster als een besluit aangemerkt. De Afdeling ziet geen aanleiding om nu anders te oordelen.

Nu de wijziging van een piketrooster een besluit is, moet ook de vaststelling daarvan als een besluit worden aangemerkt. Bij de vaststelling wordt immers aan de betrokken advocaat het recht toegekend de desbetreffende dienst te doen en vergoeding voor de in die dienst verrichte werkzaamheden te ontvangen. [...]

De raad en de rechtbank hebben zich terecht op het standpunt gesteld dat de e-mail van 2 juni 2017 op zichzelf geen besluit bevat, maar een toelichting is op het piketrooster van 30 mei 2017. De e-mail moet worden beschouwd als een reactie op het verzoek van [appellant] om een toelichting op het piketrooster en kan niet als een besluit op aanvraag worden aangemerkt. Het piketrooster zelf moet echter wel worden aangemerkt als een besluit. Het bericht van 2 juni 2017 is dan de motivering van het besluit. Het bezwaar moet dan worden geacht te zijn gericht tegen het op 30 mei 2017 gepubliceerde rooster. Op grond van het vorenstaande heeft de rechtbank ten onrechte geoordeeld dat het bezwaarschrift van 6 juli 2017 niet was gericht tegen een besluit. [...].

[ECLI:NL:RVS:2019:857](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Regulier

JnB2019, 352

MK ABRS, 20-03-2019, 201801527/1/V1

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Nederlands-Japans Handelsverdrag 1

Wav 2, 3, 4

BuWav 2

WAV. De verwijzing 'als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Wav' in artikel 2, aanhef en onder d, van het BuWav slaat alleen op de arbeidsmarktaantekening, niet op de in artikel 4, tweede lid, van de Wav geregelde categorie vreemdelingen.

Op de eerdere verblijfsvergunning van de vreemdeling stond de arbeidsmarktaantekening 'Arbeid vrij toegestaan TWV niet vereist'. Daarmee beschikte hij over een krachtens de Vreemdelingenwet 2000 afgegeven verblijfsvergunning die is voorzien van een aantekening, waaruit blijkt dat aan die vergunning geen beperkingen zijn verbonden voor het verrichten van arbeid. De uitleg die de staatssecretaris geeft aan

de term 'als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Wav' in artikel 2, aanhef en onder d, van het BuWav is onjuist. Die uitleg komt er in feite op neer dat om onder de werkingssfeer van laatstgenoemd artikelonderdeel te vallen niet alleen een aantekening in het verleden voor vrije toegang tot de arbeidsmarkt is vereist, maar ook dat die aantekening is afgegeven aan een vreemdeling die behoort tot een specifieke categorie vreemdelingen die wordt benoemd in artikel 4, tweede lid, van de Wav. Als de tekst van artikel 2, aanhef en onder d, van het BuWav had geluid dat die specifieke eisen gelden, zou de uitleg van de staatssecretaris juist zijn. Dat is niet het geval. De verwijzing 'als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Wav' in artikel 2, aanhef en onder d, van het BuWav slaat alleen op de arbeidsmarktaantekening, niet op de in artikel 4, tweede lid, van de Wav geregelde categorie vreemdelingen. Er is dus geen plaats voor een beperkte uitleg zoals de staatssecretaris voorstaat en hij in het besluit van 20 juli 2017 heeft neergelegd door de vreemdeling de door hem gewenste arbeidsmarktaantekening te onthouden omdat hij behoort tot de categorie vreemdelingen die wordt benoemd in artikel 3, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wav.

[ECLI:NL:RVS:2019:904](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB2019, 353

MK ABRS, 19-03-2019, 201705953/1/V2

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30b lid 1 b

ASIEL. Hoewel uit de overgelegde stukken kan worden afgeleid dat de situatie ten tijde van het hoogtepunt van de protesten in het Rifgebied, te weten vanaf mei 2017 tot oktober 2017, zorgwekkend was, blijkt daaruit ook dat de situatie daarna gestabiliseerd is. Omdat uit de door de vreemdeling en de staatssecretaris overgelegde stukken niet blijkt dat de situatie in het Rifgebied wezenlijk verschilt van de situatie in de rest van Marokko, geldt de conclusie dat Marokko in het algemeen een veilig land van herkomst is ook voor het Rifgebied.

[ECLI:NL:RVS:2019:902](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Opvang

JnB2019, 354

MK ABRS, 20-03-2019, 201805900/1/V1

Centraal Orgaan opvang asielzoekers.

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie 34, 51

Vw 2000 8, 10,64

Rva 2005 3, 4

Wet langdurige zorg 2.1.1

Zorgverzekeringswet 122a

OPVANG. In dit geval valt het besluit om geen verstrekkingen te verlenen niet binnen de materiële werkingssfeer van het EU Handvest, zodat alleen al daarom geen aanleiding bestaat te oordelen dat dit besluit in strijd is met artikel 34, tweede lid, van het EU Handvest.

Bij besluit van 8 augustus 2017 heeft het COa een aanvraag van de vreemdeling om hem krachtens de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 (hierna: de Rva 2005) ter dekking van medische kosten verstrekkingen te verlenen, afgewezen. [...]

Wat betreft de toetsing door de rechtbank van het besluit van 8 augustus 2017 aan artikel 34, tweede lid, van het EU Handvest overweegt de Afdeling als volgt. Ingevolge artikel 51, eerste lid, van het EU Handvest zijn de bepalingen van dit Handvest gericht tot de lidstaten, uitsluitend wanneer zij het recht van de Unie ten uitvoer brengen. Met de afwijzing van de aanvraag om verstrekkingen krachtens de Rva 2005 wordt geen recht van de Unie ten uitvoer gebracht, omdat met de bepaling waarop dat besluit is gebaseerd, namelijk artikel 3, derde lid, aanhef en onder f, van de Rva 2005, geen Unierecht is omgezet en zich ook anderszins geen juridische situatie voordoet die binnen het toepassingsgebied van het Unierecht valt. Zie in dit verband de arresten van het Hof van Justitie van 6 maart 2014, Cruciano Siragusa, [ECLI:EU:C:2014:126](#), punten 20, 21, 24, 25, 26 en 29, en van 8 mei 2014, Pelckmans Turnhout NV, [ECLI:EU:C:2014:304](#), punt 22). De vreemdeling heeft immers nooit een verzoek om internationale bescherming ingediend en valt daarom niet onder de reikwijdte van de Opvangrichtlijn. Derhalve valt het besluit van 8 augustus 2017 niet binnen de materiële werkingssfeer van het EU Handvest, zodat alleen al daarom geen aanleiding bestaat te oordelen dat dit besluit in strijd is met artikel 34, tweede lid, van het EU Handvest.

[ECLI:NL:RVS:2019:903](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB2019, 355

MK ABRS, 18-03-2019, 201803921/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 9 lid 2

Vb 8.12, 8.17 lid 1 b

Richtlijn 2004/38/EG 7 lid 2, 16 lid 2

Verordening nr. 1612/68 10

VERBLIJFSRICHTLIJN. Periode van verblijf krachtens artikel 10 van de Werknemersverordening kan niet in aanmerking worden genomen voor de verkrijging van een duurzaam verblijfsrecht als bedoeld in artikel 8.17, eerste lid, aanhef en onder b, van het Vb 2000.

Uit het arrest Alarape en Tijani [HvJ], 8 mei 2013, [ECLI:EU:C:2013:290](#), punt 37, volgt dat om een duurzaam verblijfsrecht te verkrijgen, voor familieleden van een burger van de Unie die niet de nationaliteit van een lidstaat hebben, volgens artikel 16, tweede lid, van de Verblijfsrichtlijn alleen de perioden van verblijf in aanmerking kunnen worden genomen waarin zij hebben voldaan aan de vereisten van artikel 7, tweede lid, van die richtlijn. Het feit dat een familielid van een burger van de Unie dat niet de nationaliteit van een lidstaat heeft louter krachtens artikel 12 van verordening nr. 1612/68 (thans: artikel 10 van de Werknemersverordening) in een lidstaat heeft verbleven, is volgens punt 40 van voormeld arrest dus niet van invloed op de verwerving van het duurzaam verblijfsrecht.

Zoals de rechtbank heeft overwogen, is niet in geschil dat de vreemdelingen gedurende hun verblijf niet hebben voldaan aan de vereisten voor een verblijfsrecht als gemeenschapsonderdaan ingevolge artikel 8.12 van het Vreemdelingenbesluit 2000 (hierna: het Vb 2000), waarin het verblijfsrecht uit artikel 7 van de Verblijfsrichtlijn is geïmplementeerd. Zij hebben vanaf 1 november 2012 uitsluitend een verblijfsrecht ingevolge artikel 10 van de Werknemersverordening. Gelet op de onder 3.1. vermelde overwegingen van het Hof in het arrest Alarape en Tijani heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat deze periode in aanmerking kan worden genomen voor de verkrijging van een duurzaam verblijfsrecht als bedoeld in artikel 8.17, eerste lid, aanhef en onder b, van het Vb 2000.

[ECLI:NL:RVS:2019:841](#)

JnB2019, 356

HvJEU (Grote kamer), 26-03-2019, C-129/18

SM tegen het Verenigd Koninkrijk.

Richtlijn 2004/38/EG 3, 7 lid 2, 27, 35

VERBLIJFSRICHTLIJN. Een minderjarige voor wie een Unieburger zorg draagt in het kader van het Algerijnse kafala-stelsel kan niet worden aangemerkt als een „rechtstreekse bloedverwant in neergaande lijn” van deze Unieburger.

De autoriteiten van de gastlidstaat moeten, na een beoordeling, de binnenkomst en het verblijf van de minderjarige op zijn grondgebied vergemakkelijken.

[ECLI:EU:C:2019:248](#)

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB2019, 357

HvJEU (Grote kamer), 19-03-2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17

Ibrahim e.a. tegen Duitsland.

Richtlijn 2013/32/EU 33 lid 2 a, 52

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie 4, 18

PROCEDURERICHTLIJN. Artikel 33, lid 2, onder a), van de Procedurerichtlijn

verzet zich er niet ertegen dat een lidstaat krachtens de door die bepaling

verleende bevoegdheid een verzoek om toekenning van de vluchtelingenstatus

niet-ontvankelijk verklaart omdat aan de verzoeker in een andere lidstaat subsidiaire bescherming is verleend, wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van die verzoeker als persoon die subsidiaire bescherming geniet in die andere lidstaat, hem niet blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 52, eerste alinea, van richtlijn 2013/32/EU [Procedurerichtlijn], moet aldus worden uitgelegd dat een lidstaat mag bepalen dat de nationale bepaling waarbij artikel 33, lid 2, onder a), van die richtlijn wordt omgezet, onmiddellijk van toepassing is op asielverzoeken waarop nog geen definitief besluit is genomen, die zijn ingediend vóór 20 juli 2015 en vóór de inwerkingtreding van die nationale bepaling. Artikel 52, eerste alinea, gelezen in het licht van met name genoemd artikel 33, verzet zich daarentegen tegen een dergelijke onmiddellijke toepassing in een situatie waarin zowel het asielverzoek als het verzoek tot terugname is ingediend vóór de inwerkingtreding van richtlijn 2013/32 en, overeenkomstig artikel 49 van verordening (EU) nr. 604/2013 [Dublin III], nog ten volle valt onder verordening (EG) nr. 343/2003 [Dublin II].

2) In een situatie als aan de orde in de zaken C-297/17, C-318/17 en C-319/17, moet artikel 33 van richtlijn 2013/32 aldus worden uitgelegd dat de lidstaten een asielverzoek niet-ontvankelijk mogen verklaren op grond van artikel 33, lid 2, onder a), zonder dat zij bij voorrang gebruik moeten of kunnen maken van de procedures tot overname of terugname die zijn neergelegd in verordening nr. 604/2013.

3) Artikel 33, lid 2, onder a), van richtlijn 2013/32 moet aldus worden uitgelegd dat het zich niet ertegen verzet dat een lidstaat krachtens de door die bepaling verleende bevoegdheid een verzoek om toekenning van de vluchtelingenstatus niet-ontvankelijk verklaart omdat aan de verzoeker in een andere lidstaat subsidiaire bescherming is verleend, wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van die verzoeker als persoon die subsidiaire bescherming geniet in die andere lidstaat, hem niet blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. De omstandigheid dat personen die een dergelijke subsidiaire bescherming genieten, in die lidstaat geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen genieten die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden, zonder dat zij evenwel anders worden behandeld dan de onderdanen van die lidstaat, kan alleen dan leiden tot de vaststelling dat de verzoeker er wordt blootgesteld aan een dergelijk risico, wanneer die omstandigheid tot gevolg heeft dat de verzoeker vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.

Artikel 33, lid 2, onder a), van richtlijn 2013/32 moet aldus worden uitgelegd dat het zich niet ertegen verzet dat een lidstaat diezelfde bevoegdheid uitoefent wanneer de asielprocedure in de andere lidstaat die de verzoeker subsidiaire bescherming heeft toegekend, ertoe leidt dat de vluchtelingenstatus systematisch, zonder dat er een werkelijk onderzoek wordt gevoerd, wordt geweigerd aan personen die om internationale

bescherming verzoeken en die voldoen aan de voorwaarden van de hoofdstukken II en III van richtlijn 2011/95/EU [Kwalificatierichtlijn].

[ECLI:EU:C:2019:219](https://eur-lex.europa.eu/eli/cj/oj/2019/219/v1)

JnB2019, 358

HvJEU (Grote kamer), 19-03-2019, C-163/17

Jawo tegen Duitsland.

Verordening (EU) nr. 604/2013 29 lid 2

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie 4

DUBLINVERORDENING. Artikel 29, lid 2, tweede zin, van verordening (EU) nr. 604/2013 [Dublin III], dient aldus te worden uitgelegd dat een verzoeker „onderduikt” in de zin van die bepaling wanneer deze persoon doelbewust ervoor zorgt dat hij buiten het bereik blijft van de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de overdracht, teneinde deze overdracht te voorkomen. Artikel 4 van het Handvest van de grondrechten staat niet in de weg aan de overdracht, tenzij wordt vastgesteld de verzoeker in een situatie van zeer verregerende materiële deprivatie kan terechtkomen.

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 29, lid 2, tweede zin, van verordening (EU) nr. 604/2013 [Dublin III], dient aldus te worden uitgelegd dat een verzoeker „onderduikt” in de zin van die bepaling wanneer deze persoon doelbewust ervoor zorgt dat hij buiten het bereik blijft van de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de overdracht, teneinde deze overdracht te voorkomen. Aangenomen mag worden dat zulks het geval is wanneer die overdracht niet kan worden uitgevoerd omdat de verzoeker de hem toegekende woonplaats heeft verlaten zonder de bevoegde nationale autoriteiten van zijn afwezigheid op de hoogte te brengen, op voorwaarde dat hij werd geïnformeerd over zijn desbetreffende verplichtingen, hetgeen de verwijzende rechter dient na te gaan. De betrokken verzoeker behoudt de mogelijkheid om aan te tonen dat er geldige redenen waren om de autoriteiten niet in te lichten over zijn afwezigheid en dat hij niet de bedoeling had om zich te onttrekken aan die autoriteiten.

Artikel 27, lid 1, van verordening nr. 604/2013 dient aldus te worden uitgelegd dat de betrokken persoon zich in het kader van een tegen een overdrachtsbesluit gerichte procedure kan beroepen op artikel 29, lid 2, van die verordening door aan te voeren dat de overdrachtstermijn van zes maanden was verstreken aangezien hij niet was ondergedoken.

2) Artikel 29, lid 2, tweede zin, van verordening nr. 604/2013 moet aldus worden uitgelegd dat het voor de verlenging van de overdrachtstermijn tot maximaal achttien maanden volstaat dat de verzoekende lidstaat vóór het verstrijken van de overdrachtstermijn van zes maanden de verantwoordelijke lidstaat ervan op de hoogte brengt dat de betrokken persoon is ondergedoken en tegelijkertijd de nieuwe overdrachtstermijn meedeelt.

3) Het Unierecht moet aldus worden uitgelegd dat het van toepassing is op de vraag of artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie eraan in de weg staat dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, op grond van

artikel 29 van verordening nr. 604/2013 wordt overgedragen aan de lidstaat die volgens die verordening normaliter verantwoordelijk is voor de behandeling van diens verzoek om internationale bescherming wanneer de verzoeker, in geval van toekenning van een dergelijke bescherming door die lidstaat, een ernstig risico zou lopen op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van voornoemd artikel 4, gelet op de alsdan te verwachten levensomstandigheden waarmee hij als persoon die internationale bescherming heeft verkregen in die lidstaat zou worden geconfronteerd.

Artikel 4 van het Handvest van de grondrechten moet aldus worden uitgelegd dat het niet in de weg staat aan een dergelijke overdracht van de persoon die om internationale bescherming verzoekt, tenzij de rechterlijke instantie waarbij een beroep tegen het overdrachtsbesluit wordt ingesteld, op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingscriterium van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten, vaststelt dat dit risico voor die verzoeker daadwerkelijk bestaat aangezien hij in geval van overdracht, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie kan terechtkomen.

[ECLI:EU:C:2019:218](#)

JnB2019, 359

MK ABRS, 19-03-2019, 201703442/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verordening (EU) nr. 604/2013

Verordening (EG) nr. 1560/2003 5 lid 2

DUBLINVERORDENING. Wanneer de aangezochte lidstaat niet binnen de termijn van twee weken, genoemd in artikel 5, tweede lid, van de Uitvoeringsverordening, antwoordt, is de aanvullende procedure voor heroverweging definitief beëindigd en de verzoekende lidstaat vanaf het verstrijken van die termijn verantwoordelijk voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming. De beslistermijn aanvraag verblijfsvergunning asiel vangt op dat moment aan.

Toepassing uitleg bepaling in het arrest X en X [Hv], 13 november 2018,

[ECLI:EU:C:2018:900](#)] door de Afdeling

Uit het arrest volgt dat wanneer de aangezochte lidstaat niet binnen de termijn van twee weken, genoemd in artikel 5, tweede lid, van de Uitvoeringsverordening, antwoordt, de aanvullende procedure voor heroverweging definitief is beëindigd en de verzoekende lidstaat vanaf het verstrijken van die termijn verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming, tenzij hij nog over de nodige tijd beschikt om binnen de in de Dublinverordening gestelde dwingende termijnen een nieuw verzoek tot over- of terugname in te dienen. Daarmee komt de Afdeling uitdrukkelijk terug van haar eerdere oordeel over de redelijke duur van de procedure voor heroverweging in haar uitspraak van 10 mei 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:1367](#).

De rechtbank heeft, gelet op het vorenstaande, ten onrechte overwogen dat in de Uitvoeringsverordening geen fatale termijn is opgenomen waarbinnen de procedure tot vaststelling van de verantwoordelijke lidstaat moet zijn afgerond indien een aangezochte

lidstaat na een afwijzing van het claimverzoek wordt gevraagd dit verzoek te heroverwegen. Nu na het verzoek van de staatssecretaris om heroverweging van 21 oktober 2016 aan de Oostenrijkse autoriteiten meer dan twee weken zijn verstreken waarbinnen de Oostenrijkse autoriteiten niet hebben geantwoord en de termijn van artikel 23, tweede lid, van de Dublinverordening eveneens is verstreken, moet Nederland met ingang van 5 november 2016 worden aangemerkt als de verantwoordelijke lidstaat voor de behandeling van het asielverzoek van de vreemdeling. Dat de Oostenrijkse autoriteiten vervolgens, buiten de termijn van artikel 5, tweede lid, van de Uitvoeringsverordening, op 17 januari 2017 het terugnameverzoek alsnog hebben geaccepteerd, maakt dat niet anders. Gelet hierop heeft de rechtbank niet onderkend dat de staatssecretaris ten onrechte de aanvraag van de vreemdeling met toepassing van artikel 30, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: de Vw 2000) niet in behandeling heeft genomen.

Aanvang beslistermijn aanvraag verblijfsvergunning asiel

De vraag die daarnaast opkomt is wanneer de beslistermijn als bedoeld in artikel 42 van de Vw 2000 aanvangt. Omdat Nederland, zoals hiervoor is overwogen, met ingang van 5 november 2016 overeenkomstig de Dublinverordening en de Uitvoeringsverordening verantwoordelijk is geworden voor de behandeling van het asielverzoek van de vreemdeling, is op dat tijdstip ingevolge artikel 42, zesde lid, gelezen in verbinding met het eerste lid, van de Vw 2000, de beslistermijn aangevangen. De rechtbank heeft daarom ten onrechte overwogen dat niet is gebleken dat de staatssecretaris de verantwoordelijkheid aan zich heeft getrokken en de beslistermijn eerst is aangevangen na het verstrijken van de uiterste overdrachtsdatum op 17 juli 2017.

[ECLI:NL:RVS:2019:838](#)

JnB2019, 360

HvJEU (Grote kamer), 19-03-2019, C-444/17

Frankrijk tegen Arib.

Verordening (EU) 2016/399 32

Richtlijn 2008/115/EG 2 lid 2 a

SCHENGENGRENSCODE. Een binnengrens van een lidstaat waar grenstoezicht is heringevoerd, kan niet worden gelijkgesteld met een buitengrens in de zin van de Terugkeerrichtlijn.

Artikel 2, lid 2, onder a), van richtlijn 2008/115/EG [Terugkeerrichtlijn], gelezen in samenhang met artikel 32 van verordening (EU) 2016/399 [Schengengrenscodes], moet aldus worden uitgelegd dat dit artikel niet van toepassing is op de situatie waarin een derdelander vlak bij een binnengrens is aangehouden en illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijft en dat dit zelfs geldt wanneer deze lidstaat krachtens artikel 25 van deze verordening het toezicht aan deze grens heeft heringevoerd wegens een ernstige bedreiging voor de openbare orde of de binnenlandse veiligheid van deze lidstaat.

[ECLI:EU:C:2019:220](#)

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB2019, 361

MK ABRS, 21-03-2019, 201901596/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 8:75 lid 1

PROCESKOSTEN. Omdat de vreemdeling terecht betoogt dat er een gebrek aan de ophouding kleeft, klaagt hij ook terecht dat de rechtbank de staatssecretaris ten onrechte niet tot vergoeding van de proceskosten heeft veroordeeld, ook al leidt het gebrek niet tot een gegrond beroep (zie de uitspraak van de Afdeling van 3 mei 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:1498](#)).

[ECLI:NL:RVS:2019:906](#)

JnB2019, 362

MK ABRS, 21-03-2019, 201808814/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 8:75 lid 1

PROCESKOSTEN. De Afdeling acht het meebrengen van de getuige en de reis,- en verblijfkosten die de getuige in dit verband heeft gemaakt, redelijk.

De vreemdeling heeft van het begin af aan verklaard dat hij en de persoon in Zwitserland niet dezelfde persoon zijn en dat niet aan hem maar aan zijn in Zwitserland wonende broer internationale bescherming is verleend. Door zijn broer als getuige ter zitting mee te brengen, kon de vreemdeling de persoonsverwisseling aantonen. Gelet hierop mocht de vreemdeling ervan uitgaan dat zijn broer als getuige een bijdrage zou leveren aan een voor hem gunstige beantwoording door de rechtbank van een voor de uitkomst van het geschil mogelijk relevante vraag. De Afdeling acht het meebrengen van de getuige dan ook redelijk. De reis,- en verblijfkosten die de getuige in dit verband heeft gemaakt, acht de Afdeling evenzeer redelijk. De rechtbank heeft dan ook ten onrechte overwogen dat de kosten van de door de vreemdeling meegebrachte getuige voor zijn eigen rekening komen.

[ECLI:NL:RVS:2019:907](#)

JnB2019, 363

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 20-03-2019, NL19.4960

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 6:7, 8:54, 8:55 lid 2

Vw 2000 69

PROCESRECHT. Termijn indienen verzet volgt de termijn voor het indienen van beroep, ook in asielzaken.

Ingevolge artikel 8:55, tweede lid, Awb is artikel 6:7 Awb van overeenkomstige toepassing. Op grond van artikel 6:7 Awb bedraagt de termijn voor het indienen van beroep zes weken. De termijn voor het indienen van verzet volgt dus de termijn voor het

indienen van beroep. Naar het oordeel van de rechtbank ligt dit in asielzaken niet anders. Artikel 69 van de Vw 2000 geldt als *lex specialis* ten opzichte van artikel 6:7 Awb. Volgens artikel 69 Vw 2000 bedraagt de termijn voor het indienen van beroep, in afwijking van artikel 6:7 Awb, één of vier weken, afhankelijk van de afdoeningsgrond. Deze termijnen gelden ook voor het doen van verzet tegen een uitspraak met toepassing van artikel 8:54 Awb in een beroepszaak tegen een afwijzende asielbeschikking op grond van de Vw 2000.

[ECLI:NL:RBDHA:2019:2761](#)

[Naar inhoudsopgave](#)